

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 35 ΕΑΔΗΣΥ/2023

(του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 31 Μαρτίου 2023, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10:00 π.μ., στα επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κομνά Τράκα γραφεία της, συνήλθε η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ») σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση, ως εξής:

Πρόεδρος: Ανδρονίκη Θεοτοκάτου (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Σύμβουλοι: Ευαγγελία Κουτούπα (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Χανής

Μέλη: Χρυσάνθη Ζαράρη

Αδάμ Καραγλάνης (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού

Εισηγήτριες: Βασιλική Παναγιωτίδου, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ και Καλή Χατζηγιαννάκη, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν οι εισηγήτριες, Βασιλική Παναγιωτίδου και Καλή Χατζηγιαννάκη, καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης της ΕΑΔΗΣΥ, Μαρία Παναγοηλιοπούλου, οι οποίες αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας των Μελών της Επιτροπής και τη λήψη απόφασης.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή του Υπουργείου Δικαιοσύνης στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρ. 347 παρ. 2 περ. γ. υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης, με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών ηχογράφησης/αποηχογράφησης πρακτικών δικαστηρίων πολιτικής και ποινικής διαδικασίας,

χρονικής διάρκειας ενός (1) μηνός, προϋπολογισθείσας δαπάνης **298.125,00 €**, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση).

I. Το ως άνω υπό εξέταση αίτημα υπεβλήθη στην Αρχή με το υπ' αριθμ. πρωτ. 14770/27.03.2023 έγγραφο του Υπουργείου Δικαιοσύνης (αριθ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 1535/27.03.2023).

II. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Με τη 19621/15.3.2013 διακήρυξη το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ήδη Υπουργείο Δικαιοσύνης, προκήρυξε δημόσιο διεθνή διαγωνισμό, με την κλειστή διαδικασία του άρθρου 8 του ν.3389/2005, για την ανάδειξη Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης (Ι.Φ.Σ.) για την υλοποίηση του έργου «Ψηφιακή Καταγραφή, Αποθήκευση και Διάθεση Πρακτικών συνεδριάσεων Δικαστηρίων με ΣΔΙΤ». Στην εν λόγω διακήρυξη ορίστηκε ότι: α) το αντικείμενο του έργου περιλαμβάνει την ανάπτυξη του πληροφοριακού συστήματος για την ψηφιακή καταγραφή, αρχειοθέτηση και διάθεση των πρακτικών των συνεδριάσεων των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων της χώρας που παράγονται με το σύστημα της ηχογράφησης – αποηχογράφησης, τη διαχείριση και συντήρηση του πληροφοριακού αυτού συστήματος και την παροχή υπηρεσιών ηχογράφησης - αποηχογράφησης των πρακτικών των δικαστηρίων (άρθρο 1.4) και β) για τη σύναψη της Σύμβασης Σύμπραξης απαιτείται η σύσταση από τον Ι.Φ.Σ. της Ανώνυμης Εταιρείας Ειδικού Σκοπού (ΑΕΕΣ) η οποία θα συμβληθεί με την Αναθέτουσα Αρχή (άρθρο 13.2).

2. Από τη διεξαχθείσα (σε δύο φάσεις) διαγωνιστική διαδικασία ανακηρύχθηκε ανάδοχος η εταιρεία με την επωνυμία «PROFILE ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ» και τον διακριτικό τίτλο «PROFILE Systems & Software A.E.» και ακολούθως υπεγράφη η 86786/21.12.2015 Σύμβαση Σύμπραξης με την ΑΕΕΣ του ως άνω ΙΦΣ, ήτοι την «PROFILE ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ, ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ» και τον διακριτικό τίτλο «PROFILE DIGITAL SERVICES A.E.», της οποίας προηγήθηκε η 302/2015 θετική Πράξη του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η διάρκεια της σύμβασης ορίστηκε σε πέντε (5) έτη και τέσσερις (4) μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της (άρθρο 6.2), ωστόσο, κατόπιν δύο (2) τροποποιήσεων αυτής, οι οποίες κρίθηκαν νόμιμες με τις 155/2016 και 227/2016 Πράξεις του ιδίου ως άνω Κλιμακίου του οικείου Δικαστηρίου, αντίστοιχα, ορίστηκε ότι το αρχικό διάστημα των τεσσάρων (4) μηνών για την ολοκλήρωση της πρώτης φάσης της σύμβασης (ανάπτυξη του πληροφοριακού συστήματος) θα εκτεινόταν σε εννέα (9) μήνες. Περαιτέρω, στο πλαίσιο άσκησης προβλεπόμενου στη διακήρυξη (άρθρα 1.9 και 3.2) δικαιώματος προαίρεσης, υπεγράφησαν α) η 40/2020 σύμβαση, αξίας 3.311.742,40 ευρώ (συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.), με την οποία τροποποιήθηκε η προηγηθείσα 86786 /21.12.2015 Σύμβαση Σύμπραξης και επεκτάθηκε το έργο της αποηχογράφησης στις ποινικές υποθέσεις στα δικαστήρια Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης και β) η 41/2021 σύμβαση, με την οποία επεκτάθηκε το έργο της αποηχογράφησης και στα λοιπά ποινικά δικαστήρια της Χώρας.

3. Ενόψει, της επικείμενης λήξης της 86786 /21.12.2015 σύμβασης στις 25.10.2021, η

Υπηρεσιακή Γραμματέας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, με την 52835 /8.10.2021 απόφαση, ενέκρινε, κατ' επίκληση των διατάξεων του άρθρου 132 του ν. 4412/2016, την εκ νέου τροποποίηση αυτής, η οποία συνίστατο στη χρονική επέκταση του έργου της ψηφιακής καταγραφής, αποθήκευσης και διάθεσης των πρακτικών συνεδριάσεων των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων κατά 10 μήνες, έναντι αμοιβής ύψους 1.686.400 ευρώ (συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.). Με το 55669/20.10.2021 έγγραφό του Τμήματος Προμηθειών της Διεύθυνσης Προμηθειών και Διοικητικής Μέριμνας της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης βεβαιώθηκε ότι οι πιστώσεις για τη χρονική επέκταση επρόκειτο να καλυφθούν από το αδιάθετο υπόλοιπο της εγκεκριμένης πίστωσης του Προϋπολογισμού ΠΔΕ (ΣΑΕ 620), με κωδικό έργου 2013 ΣΕ62000000 και τίτλο έργου «Ψηφιακή καταγραφή, αποθήκευση και διάθεση πρακτικών συνεδριάσεων δικαστηρίων με ΣΔΙΤ», το οποίο είχε προκύψει από την υπολειτουργία του δικαστικού συστήματος της Χώρας κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID19. Εξάλλου, από το 54209/18.10.2021 προηγούμενο έγγραφο του Τμήματος Προμηθειών του Υπουργείου προέκυπτε ότι στις 14.7.2021 είχε υπογραφεί προγραμματική σύμβαση με την Κοινωνία της Πληροφορίας (Κ.τ.Π.) για την υλοποίηση των έργων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης του Υπουργείου που θα χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης. Στο πλαίσιο δε αυτό και σύμφωνα με το υλοποιούμενο χρονοδιάγραμμα που είχε συμφωνηθεί με την ΚτΠ αναμενόταν η έκδοση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την ανάδειξη αναδόχου έργου, με φυσικό αντικείμενο όμοιο με αυτό της 86786/2015 σύμβασης, στις αρχές του έτους 2022, ενώ η συμβασιοποίησή του είχε προσδιοριστεί για τον μήνα Αύγουστο του ίδιου έτους.

4. Με την 517/2021 Πράξη του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου κρίθηκε ότι δεν κωλύεται η υπογραφή του σχεδίου σύμβασης για την κατά τα ανωτέρω τροποποίηση της 86786/2015 σύμβασης (χρονική επέκταση αυτής κατά 10 μήνες). Ειδικότερα, το Κλιμάκιο έκρινε ότι με την εν λόγω τροποποίηση σκοπείτο η συνέχιση της κάλυψης των αναγκών του Υπουργείου Δικαιοσύνης για ηχογράφηση - αποηχογράφηση των πρακτικών συνεδριάσεων των αστικών/ποινικών δικαστηρίων με την αξιοποίηση των πιστώσεων του έργου που δεν αναλώθηκαν ένεκα της εξαιρετικής -και κείμενης εκτός της σφαίρας επιρροής των συμβαλλόμενων μερών- συνθήκης της πανδημίας Covid- 19, αυτή δε η χρονική επέκταση προοριζόταν να καλύψει το μεσοδιάστημα μέχρι και την ανάδειξη αναδόχου κατόπιν νέας διαγωνιστικής διαδικασίας που θα διενεργείτο από την ΚτΠ. Ακολούθως, υπεγράφη η οικεία 70/2021 σύμβαση με έναρξη ισχύος την 25^η.10.2021.

5. Με την 35936/28.7.2022 (ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ στις 3.8.2022) απόφαση της Υπηρεσιακής Γραμματέως του Υπουργείου Δικαιοσύνης, αποφασίστηκε η προσφυγή στη διαδικασία του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση) και η ανάθεση του έργου της ψηφιακής καταγραφής, αποθήκευσης και διάθεσης πρακτικών συνεδριάσεων των δικαστηρίων (πολιτικών/ποινικών) στην εταιρεία «PROFILE ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ, ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ» και τον διακριτικό τίτλο «PROFILE DIGITAL SERVICES A.E» για το διάστημα από 25.8.2022 έως και 24.3.2023, έναντι αμοιβής 1.302.000 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. (σχ. η οικονομική προσφορά της εταιρείας, στην οποία λαμβάνεται υπόψη η νομοθετική αύξηση του κατώτατου μισθού κατά το έτος 2022).

6. Στην ως άνω απόφαση διαλαμβάνονται τα εξής, σχετικά με την αιτιολόγηση της προσφυγής στην εξαιρετική διαδικασία ανάθεσης του άρθρου 32 του ν. 4412/2016: «(...) Στις 14/07/2021 το Υπουργείο Δικαιοσύνης στο πλαίσιο της Προγραμματικής Συμφωνίας με την Κοινωνία της Πληροφορίας (Κ.τ.Π.) για την υλοποίηση του έργου «ψηφιακός Μετασχηματισμός

των Δικαστηρίων» ενέταξε στις Δράσεις του έργου την αναβάθμιση και επέκταση του υπάρχοντος συστήματος ψηφιακής καταγραφής, αποθήκευσης και διάθεσης πρακτικών των συνεδριάσεων των δικαστηρίων και συγκεκριμένα στη Δράση 1 με τίτλο «Αναβάθμιση του Συστήματος Τήρησης των Αρχείων των Δικαστηρίων» (...) Το αρχικό χρονοδιάγραμμα προέβλεπε ότι το νέο έργο θα συμβασιοποιηθεί το τέταρτο τρίμηνο του 2022. Το Υπουργείο διαβλέποντας το χρονικό κενό μεταξύ της λήξης της αριθ. 86786/2015 και της έναρξης του νέου έργου, επέκτεινε (...) το φυσικό αντικείμενο της σύμβασης κατά 10 μήνες έως τις 24/08/2022, με την υπογραφή της αριθ. 70/2021 σύμβασης, μετά και τη σύμφωνη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου (...) όμως κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας της προκήρυξης του νέου έργου από την Κ.τ.Π. έχουν επέλθει σημαντικές καθυστερήσεις στο σχετικό χρονοδιάγραμμα και πλέον η συμβασιοποίησή του έχει μετατεθεί στο 1^ο Τρίμηνο του 2023 σύμφωνα και με τον από 13/06/2022 πίνακα εβδομαδιαίας αναφοράς προόδου των υλοποιούμενων έργων της προγραμματικής συμφωνίας με την ΚτΠ. Η εξέλιξη αυτή δημιουργεί (...) κενό μεταξύ της λήξης της 70/2021 σύμβασης και της συμβασιοποίησης και έναρξης λειτουργίας του νέου έργου. Η καθυστέρηση αυτή δεν μπορούσε να αντιμετωπιστεί με (...) προκήρυξη σχετικού διαγωνισμού από το Υπουργείο διότι ο διαγωνισμός αυτός θα είχε φυσικό αντικείμενο απόλυτα συναφές με το αντικείμενο αυτού που έχει αναλάβει η Κ.τ.Π. μέσω της προγραμματικής συμφωνίας γεγονός που βεβαιώνεται και με το αριθ. 37717/26-07-2022 έγγραφο του Προέδρου της σχετικής επιτροπής παρακολούθησης του λειτουργούντος έργου. Η εξέλιξη αυτή αποτελεί απρόβλεπτο γεγονός (...) Αναλυτικότερα, λαμβάνοντας υπόψη ότι στην σχετική Προγραμματική Συμφωνία προβλεπόταν, ως επιμέρους δράση για την υλοποίηση του έργου: «Ψηφιακός Μετασχηματισμός των Δικαστηρίων», η «Αναβάθμιση του Συστήματος Τήρησης των Αρχείων των Δικαστηρίων», με την οποία θα αναβαθμιστεί και επεκταθεί το υπάρχον σύστημα ψηφιακής καταγραφής, αποθήκευσης και διάθεσης πρακτικών των συνεδριάσεων των δικαστηρίων και η Κ.τ.Π. είναι η μόνη αρμόδια για τη διενέργεια του σχετικού διαγωνισμού, τη σύνταξη των τευχών δημοπράτησης και τον καθορισμό των όρων της οικείας διακήρυξης, το Υπουργείο ευλόγως όφειλε να αναμείνει τις σχετικές ενέργειες της για την ανάθεσή του (...) Στο πλαίσιο αυτό, και ενόψει της αρχικώς εκπεφρασμένης βούλησης του Υπουργείου, μέσω της Προγραμματικής Συμφωνίας να είχε ήδη συμβασιοποιηθεί το έργο κατά το 4ο τρίμηνο του 2022, δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί η σχετική διακήρυξη και η συμβασιοποίηση του έργου έχει μετατεθεί στο 1ο τρίμηνο του 2023 (...) Επειδή όπως αναλυτικά προκύπτει από τα ανωτέρω, πληρούνται οι όροι του πεδίου γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (...), διότι η μη ανάδειξη αναδόχου για το έργο «Αναβάθμιση του Συστήματος Τήρησης των Αρχείων των Δικαστηρίων» το οποίο θα αναβαθμίσει και επεκτείνει το έργο «ψηφιακή καταγραφή, αποθήκευση και διάθεση πρακτικών των συνεδριάσεων των δικαστηρίων» δεν προκύπτει από (...) ενέργειες του Υπουργείου, το οποίο ως επιμελής αναθέτουσα αρχή έχει ήδη αναθέσει την όλη διαδικασία στην Κ.τ.Π. από τις 14/07/2021 αλλά ακόμη δεν έχει προκύψει ανάδοχος (...). Επιπλέον, στην ίδια ως άνω απόφαση αναφέρεται ότι η μη διαθεσιμότητα του συστήματος ψηφιακής καταγραφής, αποθήκευσης και διάθεσης πρακτικών των συνεδριάσεων των πολιτικών/ποινικών δικαστηρίων θα δημιουργήσει σοβαρά ζητήματα στη διεξαγωγή των δικών, λόγω της έλλειψης επαρκούς, αλλά και εξειδικευμένου προσωπικού για την τήρηση των πρακτικών. Συναφώς, στο μνημονευθέν στην ως άνω απόφαση της Υπηρεσιακής Γραμματέως του Υπουργείου Δικαιοσύνης 37717/26-07-2022 έγγραφο του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης του λειτουργούντος έργου «Ψηφιακή Καταγραφή, Αποθήκευση και Διάθεση Πρακτικών Συνεδριάσεων Δικαστηρίων με ΣΔΙΤ» διαλαμβάνεται ότι «(...) Το νέο έργο «Αναβάθμιση του Συστήματος Τήρησης των Αρχείων των Δικαστηρίων» που θα υλοποιηθεί μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης αφορά στην ηχογράφιση-αποηχογράφιση πρακτικών συνεδριάσεων πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων».

7. Με την 552/2022 μη οριστική Πράξη του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου κρίθηκε ότι συντρέχουν όλες οι σωρευτικώς απαιτούμενες από τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ.2 περ. γ' του ν. 4412/2016 προϋποθέσεις. Ειδικότερα, το Κλιμάκιο έκρινε ότι εφόσον στην από 14.7.2021 προγραμματική σύμβαση προβλέπεται, ως επιμέρους δράση για την υλοποίηση του έργου «Ψηφιακός Μετασχηματισμός των Δικαστηρίων», η «Αναβάθμιση του Συστήματος Τήρησης των Αρχείων των Δικαστηρίων», στην οποία περιλαμβάνονται, πλην άλλων, και οι υπηρεσίες ηχογράφησης-αποηχογράφησης πρακτικών συνεδριάσεων των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων, η δε Κ.τ.Π. ορίστηκε ως η μόνη αρμόδια για τη διενέργεια του σχετικού διαγωνισμού, τη σύνταξη των τευχών δημοπράτησης και τον καθορισμό των όρων της οικείας διακήρυξης (βλ. άρθρο 1 της από 14.7.2021 προγραμματικής σύμβασης), το Υπουργείο Δικαιοσύνης ευλόγως όφειλε να αναμείνει τις σχετικές αποφάσεις και λοιπές ενέργειες της Κ.τ.Π. αναφορικά με την ανάθεσή τους. Υπό την παραδοχή αυτή, κρίθηκε περαιτέρω ότι η μη ολοκλήρωση του σχετικού διαγωνισμού λόγω καθυστερήσεων στο καταρτισθέν από την Κ.τ.Π. χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του ως άνω νέου έργου συνιστά για την αναθέτουσα αρχή απρόβλεπτο γεγονός, το οποίο δεν ανάγεται στη σφαίρα ευθύνης της, καθόσον η ίδια, αν και έχει προβεί στις αναγκαίες ενέργειες για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης συνέχισης των οικείων υπηρεσιών μέχρι και τις αρχικές προβλέψεις της Κ.τ.Π. περί συμβασιοποίησης του νέου έργου, δεν μπορούσε εξαρχής να προβλέψει την εν λόγω εξέλιξη, ώστε εγκαίρως να μεταβάλει τον προγραμματισμό της και να προβεί στην επιλογή των κατάλληλων διαδικασιών για την ανάθεσή τους. Επίσης, κρίθηκε ότι με βάση την πρόβλεψη ολοκλήρωσης του εν εξελίξει διαγωνισμού κατά το πρώτο τρίμηνο του 2023, η ορισθείσα διάρκεια της ανάθεσης (έως και 24.3.2023) των ως άνω υπηρεσιών εκτείνεται στο απολύτως απαραίτητο διάστημα κάλυψης των σχετικών αναγκών της αναθέτουσας αρχής.

8. Ακολούθως, με την 613/2022 οριστική Πράξη του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία εκδόθηκε σε συνέχεια της ως άνω αναβλητικής Πράξης αυτού, κρίθηκε ότι δεν κωλύεται η υπογραφή του υποβληθέντος σχεδίου σύμβασης μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης και της εταιρείας, με την επωνυμία «PROFILE ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ» και τον διακριτικό τίτλο «PROFILESYSTEMS&SOFTWARE Α.Ε.», με αντικείμενο την «Ψηφιακή Καταγραφή, Αποθήκευση και Διάθεση Πρακτικών Συνεδριάσεων Δικαστηρίων», αξίας 1.302.000,00 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., υπό τον όρο διόρθωσης του άρθρου 4 του σχεδίου, ως προς το ύψος της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης, από το εσφαλμένως αναγραφόμενο στο σχέδιο «4% του συμβατικού τιμήματος», στο ορθό «4% επί της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης».

9. Με τη με αριθμό α.π. Κ.τ.Π. Μ.Α.Ε: 5474/17-03-2023 (ΑΔΑ:9ΡΣ9469Η4Σ-ΡΛΨ, ΑΔΑΜ: 23ΑΩΕΔ012315580) απόφαση του Δ.Σ. της Κοινωνίας της Πληροφορίας κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του Ηλεκτρονικού Ανοικτού Διεθνούς Άνω των Ορίων Διαγωνισμού, με τίτλο «Αναβάθμιση του Συστήματος Τήρησης των Αρχείων των Δικαστηρίων», στην εταιρεία «Profile Systems & Software, η οποία είναι και η μοναδική συμμετέχουσα στον εν λόγω διαγωνισμό. Η συμβασιοποίηση δε του έργου αναμένεται να ολοκληρωθεί στο αμέσως προσεχές διάστημα.

10. Παρά το γεγονός ότι η χρονική διάρκεια της ανατεθείσας ως άνω 48/2022 σύμβασης καθορίστηκε με βάση την πρόβλεψη ότι ο υπό εξέλιξη διαγωνισμός θα είχε ήδη ολοκληρωθεί έως τη λήξη της, στις 24. 3 2023, αυτό δεν κατέστη εφικτό, με συνέπεια την ανατροπή του προγραμματισμού του Υπουργείου και την ανακύψασα, από 25.3.2023, αδυναμία παροχής των αναγκαίων για τη λειτουργία των δικαστηρίων υπηρεσιών ηχογράφησης / αποηχογράφησης των πρακτικών.

11. Ενόψει των ανωτέρω, η αναθέτουσα αρχή ζητεί την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής,

προκειμένου να προσφύγει στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, για την αποτροπή του κινδύνου διακοπής της λειτουργίας των δικαστηρίων κατά το διάστημα έως τη συμβασιολογία του έργου από την Κ.τ.Π.

III. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

9. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι:

“2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη”.

IV. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

10. Το υπό εξέταση αίτημα υποβλήθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το οποίο αποτελεί Κεντρική Κυβερνητική Αρχή, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016. Αντικείμενο του αιτήματος είναι η προσφυγή της εν λόγω αναθέτουσας αρχής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 του ιδίου ως άνω νόμου.

11. Η σκοπούμενη σύμβαση, συνολικής εκτιμώμενης αξίας **διακοσίων ενενήντα οχτώ χιλιάδων εκατόν είκοσι πέντε ευρώ (298.125,00€)** μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%, για χρονική διάρκεια ενός μηνός (1), υπερβαίνει το ποσό του κατώτατου ορίου της εκτιμώμενης αξίας συμβάσεων υπηρεσιών που ανατίθενται από Κεντρικές Κυβερνητικές Αρχές του άρθρου 5 παρ. β του ν. 4412/2016, όπως αυτό ισχύει μετά τη θέση σε ισχύ του Κανονισμού 2021/1952 της Επιτροπής της 10ης Νοεμβρίου 2021, όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής για τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων κατά τα έτη 2022-2023, ήτοι τις 140.000,00€. Ως εκ τούτου, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή σύμφωνης γνώμης, κατ' άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως ισχύει.

12. Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή επικαλείται ως νομική βάση του αιτήματός της τη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση).

13. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις, με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (πρβλ. άρθρα 24 και 25 του π.δ. 60/2007 και άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, αντίστοιχα, βλ. σχετικώς ΔΕΕ, αποφάσεις της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις, οι οποίες συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική

ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συστατικής ερμηνείας, το δε βάρος απόδειξης της συνδρομής των έκτακτων περιστάσεων που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΕ, αποφάσεις Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).

14. Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται τα αιφνίδια πραγματικά γεγονότα που δεν ήταν γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της και τα οποία κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο προγραμματισμό εκ μέρους της των ενεργειών που ήταν αναγκαίες για την αντιμετώπισή τους. Η απόφαση της αναθέτουσας αρχής περί προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, με την παράθεση των λόγων για τους οποίους προκρίνεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία.

16. Εν προκειμένω, σχετικά με τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της επικαλούμενης διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

Η αναθέτουσα αρχή επικαλείται ότι η καθυστέρηση συμβασιοποίησης του αντικειμένου του οικείου διαγωνισμού, το οποίο έχει ήδη κατακυρωθεί στη μοναδική υποψήφια εταιρεία «Profile Systems & Software», δυνάμει της με αριθμ. πρωτ. Κ.τ.Π. Μ.Α.Ε: 5474/17-03-2023 (ΑΔΑ:9ΡΣ9469Η4Σ-ΡΛΨ, ΑΔΑΜ: 23ΑWED012315580) απόφασης του Δ.Σ. της Κοινωνίας της Πληροφορίας, συνιστά αστάθμιστο παράγοντα, με απρόσμενες συνέπειες στη λειτουργία των δικαστηρίων, καθόσον από 25.3.2023 δεν παρέχονται υπηρεσίες ηχογράφησης-αποηχογράφησης των πρακτικών στα δικαστήρια, με προφανή τον κίνδυνο αδυναμίας διεξαγωγής των δικών προς βλάβη του δημοσίου συμφέροντος.

Ως εκ τούτου, η ανάγκη ανάθεσης των εν λόγω υπηρεσιών παρίσταται κατεπείγουσα, η δε θεραπεία αυτής, στην οποία κατατείνει η σκοπούμενη σύμβαση δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που τάσσουν άλλες διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, της επισπευσμένης διαδικασίας περιλαμβανομένης.

Συναφώς, δεδομένου ότι στην από 14.7.2021 προγραμματική σύμβαση προβλέπεται, ως επιμέρους δράση υλοποίησης του έργου «Ψηφιακός Μετασχηματισμός, των Δικαστηρίων», η «Αναβάθμιση του Συστήματος Τήρησης των Αρχείων των Δικαστηρίων», στην οποία περιλαμβάνονται και οι υπηρεσίες ηχογράφησης-αποηχογράφησης των πρακτικών συνεδριάσεων των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων, η δε Κ.τ.Π. ορίστηκε ως η μόνη αρμόδια για την προετοιμασία και διενέργεια του οικείου διαγωνισμού, η αναθέτουσα ευλόγως ανέμενε την ολοκλήρωσή του. Πλην, όμως, λόγω των καθυστερήσεων που μεσολάβησαν στο χρονοδιάγραμμα της Κ.τ.Π., το Υπουργείο Δικαιοσύνης περιήλθε σε πλήρη αδυναμία κάλυψης της ως άνω ανακύψασας ανάγκης, η οποία συνδέεται άμεσα με την ομαλή διεξαγωγή των δικών. Την εξέλιξη δε αυτή, δεν μπορούσε εξ αρχής να προβλέψει η αναθέτουσα, ώστε να μεταβάλει εγκαίρως τον προγραμματισμό της και να προβεί στην επιλογή των κατάλληλων διαδικασιών για την ανάθεση των ως άνω υπηρεσιών (βλ. Ελ. Συν. VII Τμ. 1080/2022).

Περαιτέρω, η κατά τα άνω απρόβλεπτη περίσταση, η οποία, όπως ήδη προεκτέθηκε, συνδέεται αιτιωδώς με την κατεπείγουσα ανάγκη αποκατάστασης της ομαλής διεξαγωγής των δικών, δεν ανάγεται στη σφαίρα ευθύνης της αναθέτουσας, καθόσον η πέραν κάθε προβλεψιμότητας καθυστέρηση ολοκλήρωσης του οικείου διαγωνισμού, οφείλεται στην Κ.τ.Π.

(σχ. Δ20ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ4 ΕΑΔΗΣΥ /2022, Δ5ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ14ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ 65/2022, Δ8ΕΑΔΗΣΥ/2023 Γνώμες της Αρχής).

Όσον αφορά δε τον χρόνο ισχύος της σκοπούμενης σύμβασης, κατά την κρίση της Επιτροπής, το χρονικό διάστημα των τριάντα (30) ημερών από την υπογραφή αυτής δεν είναι ιδιαίτερα εκτενές και συνεπώς το αίτημα της αναθέτουσας αρχής εναρμονίζεται με την προϋπόθεση της εφαρμοστέας διάταξης, σχετικά με την ανάθεση της σύμβασης στο απολύτως απαραίτητο μέτρο. Εξάλλου, για την περαιτέρω διασφάλιση της τήρησης του αναγκαίου μέτρου, πρέπει στη σύμβαση που θα προκύψει από τη διαπραγμάτευση να περιληφθεί ρητή επιφύλαξη, περί αυτοδίκαιης και αζημίως για την αναθέτουσα αρχή, λύσης αυτής, εάν στο μεταξύ και δη σε προγενέστερο χρόνο ολοκληρωθεί ο ως άνω υπό συμβασιοποίηση διαγωνισμός (πρβλ και Δ19/2023).

17. Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο άσκησης της κατά το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, γνωμοδοτικής αρμοδιότητας της Αρχής, κατ' επίκληση των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ίδιου νόμου, ελέγχεται η σωρευτική συνδρομή των προϋποθέσεων της οικείας νομικής βάσης, για την προσφυγή της αναθέτουσας αρχής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης. Ο έλεγχος της (τυχόν δηλωθείσας) βούλησης της αναθέτουσας να προβεί στην ανάθεση της αιτούμενης σύμβασης σε συγκεκριμένο εν δυνάμει ανάδοχο, δεν εμπίπτει στο εννοιολογικό περιεχόμενο της ως άνω αρμοδιότητας. Ως εκ τούτου, η σύμφωνη γνώμη της Αρχής δεν εκτείνεται στον έλεγχο της διενέργειας της προκείμενης διαδικασίας με την εταιρεία PROFILE ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ, ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ, όπως αιτείται η αναθέτουσα αρχή (Πρβλ. Δ9/2021 Γνώμη της Αρχής και Κατευθυντήρια Οδηγία (Κ.Ο.) 27/2021 [ΑΔΑ: Ψ8Σ4ΟΞΤΒ-ΨΔ3], σελ. 23-24).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ενόψει των προεκτεθέντων, η Επιτροπή **ομόφωνα αποφασίζει:**

Την **παροχή σύμφωνης γνώμης** περί προσφυγής του Υπουργείου Δικαιοσύνης στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης, με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών ηχογράφησης/αποηχογράφησης πρακτικών δικαστηρίων πολιτικής και ποινικής διαδικασίας, χρονικής διάρκειας ενός (1) μηνός, προϋπολογισθείσας δαπάνης **298.125,00 €**, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (*κατεπίγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση*), λόγω **συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων**.

Αθήνα, 31.03.2023

Η Πρόεδρος

Ανδρονίκη Θεοτοκάτου